

مرجع سریع دستورات لینوکس

این دستور به صورت خودکار، یک کاربر جدید به سیستم اضافه می‌کند. در صورت نیاز به اعمال تغییرات، می‌توانید اسکریپت <code>bash</code> آنرا از آدرس <code>/usr/sbin</code> پیدا کنید.	adduser adduser dsoneil
دستور <code>alias</code> ، امکان جاننشینی نامی مستعار برای یک دستور، را می‌دهد. یک <code>alias</code> ، می‌تواند شامل گزینه‌ها و سوئیچ‌های خط فرمان نیز باشد. این تعریف موقتی است، مگر اینکه فایل <code>login</code> . شما، شامل تعریف <code>alias</code> باشد.	alias alias help=man alias long=ls -al
عناوین کلیه دستورهایی را که شامل کلمه کلیدی می‌باشند، نمایش می‌دهد.	apropos apropos keyword
دستور <code>at</code> ، دستورات تعیین‌شده‌ای را در یک زمان مشخص اجرا می‌کند؛ مثلاً انجام عملیات چاپ در ساعت 1:23. از دستور <code>echo</code> برای فرستادن پیغامی در 1:50، مبنی بر اینکه عملیات چاپ انجام گرفت، استفاده شده است. فهرست همه کارهای زمانبندی شده را برمی‌گرداند؛ نام مستعاری است برای دستور <code>atq</code> انجام کار شماره 5555 را لغو می‌کند؛ نام مستعاری برای دستور <code>atrm</code>	at at 1:23 lp home/index.html at 1:50 echo "lp Job Done" at -l at -d 5555
فاصله (جای خالی) موقت	batch Example:
محتویات فایل مورد نظر را، روی صفحه نمایش، چاپ می‌کند. محتویات فایل <code>file.a</code> را به <code>file.b</code> منتقل می‌کند. محتویات فایل <code>file.a</code> را به انتهای <code>file.b</code> اضافه می‌کند.	cat cat /etc/filename cat file.a > file.b cat file.a >> file.b
شاخه جاری را به شاخه تعیین شده، تغییر می‌دهد. این دستور، شما را به شاخه خانگی کاربر مورد نظر می‌برد.	cd cd /home/dsoneil cd ~username
امکان تغییر اطلاعات <code>finger</code> ، برای کاربر مورد نظر، را به شما می‌دهد. مثلاً می‌توانید <code>dsoneil</code> را به <code>Darcy S.O'Neil</code> تغییر دهید.	chfn chfn dsoneil
امکان خواندن-نوشتن، در یک فایل، را به همه می‌دهد. امکان خواندن-نوشتن-اجرا، در یک فایل، را به همه می‌دهد. امکان خواندن-نوشتن-اجرا، در یک فایل را به همه کاربران می‌دهد.	chmod chmod 666 filename chmod 777 filename chmod a=rwx file
مالکیت شاخه تعیین شده را به <code>dso</code> ، تغییر می‌دهد. مالکیت فایل تعیین شده را به <code>dso</code> ، تغییر می‌دهد.	chown chown dso /home/html chown dso /home/file.a

صفحه نمایش شما را پاک خواهد نمود.	clear clear
دو فایل، از هرگونه‌ای، را با یکدیگر مقایسه می‌کند. اگر یکسان باشند، گزینه <code>-s</code> چیزی، در خروجی، برنمی‌گرداند.	cmp cmp -s file.a file.b
نسخه المثنی file.a را با نام جدید file.b ایجاد خواهد کرد.	cp cp file.a file.b
فایلهای شاخه /home را در شاخه /root کپی می‌نماید. همه فایلها را در شاخه /root کپی کرده، یک فایل شاخص به نام bk.indx ایجاد می‌نماید.	cpio ls /home cpio -o > /root cpio -it < /root > bk.indx
اطلاعات مختصری از فضای استفاده شده دیسک، برحسب kb، با توجه به مسیر تعیین شده می‌دهد. اطلاعات مختصری از فضای استفاده شده دیسک را، توسط یک فایل مشخص، می‌دهد.	du du -k /home/html du -k /home/html/file.a
اندازه کلی، فضای استفاده شده و فضای باقیمانده را، در همه فایل سیستمهای نصب شده (mounted)، نشان می‌دهد.	df df -h
فرمت سطح پایینی برای فلاپی‌ها	fdformat
این دستور، نوع فایل file.a را تست کرده و آنرا نشان می‌دهد. در یک فایل فشرده شده، به دنبال تعیین نوع فایلها آن خواهد بود. پیوندهای سمبلیک را به تبعیت از نوع فایل تعیین شده، تغییر می‌دهد.	file file file.a file -z file.a.tar file -L file.a
رشته‌ای خاص (passwd) را، با شروع از شاخه تعیین شده (/path)، مکان‌یابی می‌کند. همه فایلها یا شاخه‌های شامل این رشته، روی صفحه نمایش، چاپ خواهند شد.	find find /path -name passwd
کلید کاربرانی فعلی که به سیستم یونیکس وارد شده‌اند، را نمایش می‌دهد.	finger finger
تصویری لحظه‌ای از میزان حافظه استفاده شده سیستم را نشان می‌دهد.	free free -t -o
چک کردن فایل سیستم و تعمیر آن	fsck fsck /hda
یک مشاهده‌گر سیستم فایل است.	git
این فایل جستجوهای انجام داده و خروجی دستور را به الگوی تعیین شده محدود می‌کند. در این حالت همه نمونه‌های dso از فایل /etc/passwd /etc/passwd نمایش داده می‌شوند.	grep cat /etc/passwd grep dso

گزینه <code>-i</code> ، جستجو را مستقل از کوچکی و بزرگی حروف انجام می‌دهد. (<code>sample</code> یا <code>SAMPLE</code>)	<code>grep -i "Sample" home/dsoneil</code>
یک گروه جدید به سیستم اضافه می‌کند.	groupadd
گروه‌هایی را که شما در آن هستید، نشان می‌دهد.	groups groups
file.a را فشرده ساخته و به آن پسوند <code>file.a.gz</code> می‌دهد. این دستور، فایل <code>file.a.gz</code> را از حالت فشرده خارج خواهد ساخت. گزینه <code>z</code> ، امکان استخراج فایل <code>tar</code> را می‌دهد.	gzip <code>gzip file.a</code> <code>gzip -d file.a.gz</code> <code>tar -zxvf file.a.tar.qz</code>
Hostname را تنظیم کرده یا برمی‌گرداند. به طور معمول، این گزینه در فایل <code>/etc/HOSTNAME</code> ذخیره شده است.	hostname
توسط کاربر ریشه به کار گرفته می‌شود و برای نصب درایورهای دستگاه مازولار استفاده می‌شود.	insmod
این دستور، یک بسته Slackware را، با نامی که شما تعیین می‌کنید، نصب می‌کند. (گزینه <code>-r</code>)	installpkg <code>installpkg -r</code> packagename.tgz
بسته مورد نظر را پاک خواهد نمود، اما قبل عملیات حذف، یک نسخه از آن در شاخه <code>/tmp</code> ، کپی می‌شود.	removepkg <code>removepkg -copy</code> packagename
یک فایل RPM را به یک بسته Slackware <code>.tgz</code> ، تبدیل خواهد کرد.	rpm2tgz <code>rpm2tgz filename.rpm</code>
بسته Slackware را به روز نموده و هرگونه فایل بدون استفاده یا قدیمی را پاک خواهد کرد.	upgradepkg <code>upgradepkg</code> packagename.tgz
واسط گرافیکی کاربری برای حذف/اضافه پیمانه‌ها (مانند <code>root</code> در ترمینال X)	kernelcfg
طبق شماره شناسایی پرده، به پرده تعیین شده، خاتمه می‌دهد. گزینه <code>-9</code> خاتمه پرده را حتمی می‌کند.	kill <code>kill 2587</code> <code>kill -9 2587</code>
نام کاربری، موقعیت، زمان ورود به سیستم و خروج از آن را، در <code>x</code> مورد آخر، در صفحه نمایش، نشان می‌دهد. نام کاربری، آخرین <code>x</code> باری که شخص از سیستم استفاده کرده، را انتخاب خواهد نمود. دستور <code>last</code> ، قابل ردیابی و تعقیب‌کردنی نیست.	last <code>last -300</code> <code>last -5 username</code>
اطلاعات یک صفحه را یکباره نمایش می‌دهد، شما می‌توانید در صفحات به جلو و عقب نیز بروید.	less <code>less /html/index.html</code>
یک پیوند نیم‌بند (<code>soft</code>) از اولین شاخه به دومین شاخه ایجاد می‌کند. وقتی کاربری به شاخه <code>./home/html</code> می‌رود، در واقع به شاخه <code>/usr/dso</code> هدایت	ln <code>ln -s /usr/dso ./home/html</code>

شده است.	
فایل index.html را جهت چاپ، به پرینتر می‌فرستد.	lpr lpr /home/html/index.html
کار شماره 12 پرینت را از صف پرینتر خارج ساخته و آنرا لغو می‌کند.	lprm lprm 12
محتویات صف پرینت را نشان خواهد داد.	lpq lpq
کلید اطلاعات تمامی فایلها را در شاخه جاری، نشان می‌دهد. دسترسها، مالکیتها، زمان تغییرات، اندازه فایل، و نام آنها را نیز نشان می‌دهد. برای نشان‌گذاری به کار می‌رود: شاخه‌ها با یک /، فایل‌های اجرایی با یک *، و پیوندهای سمبلیک با w/@	ls ls -al ls -F
توسط کاربر ریشه، برای نمایش ماژولهای کرنل- که اخیراً بارگذاری شده‌اند- استفاده می‌شود.	lsmod
موارد اضافی و بدون کاربرد را که بعد از اتمام کار تیم تولید به جا مانده، به صورت تصادفی پاک می‌کند. یک سری سؤالهایی در مورد سیستم شما و نیازمندیهای درایوها می‌پرسد. این دستور از وابستگیها استفاده خواهد نمود. هر فایل غیر ضروری که به جا مانده باشد را پاک‌سازی خواهد نمود. فرایند کامپایل کرنل جدیدتان را آغاز خواهد نمود. در این دستور، تعیین می‌کنیم که کد منبع، تحت یک سیستم لینوکس کامپایل خواهد شد. پس از دستور make، این دستور، کدهای باینری را در شاخه‌های خود، کامپایل می‌کند. برای ایجاد یک log از برنامه‌های نصب‌شده به این شکل عمل کنید: make install > /root/install_logs/program-1.0	make make mrproper make xconfig make dep make clean make bzImage make lnx make install
صفحه راهنمای موضوع تعیین شده (vi) را، روی صفحه نمایش نشان می‌دهد. از کلید Space برای پایین آمدن در صفحات، از کلید b برای برگشتن به صفحات قبل، و از کلید q برای خروج استفاده می‌شود.	man man vi
یک شاخه جدید به نام pascal، در شاخه جاری، ایجاد می‌کند.	mkdir mkdir pascal
پارتیشن‌ری را فرمت کرده و یک فایل سیستم جدید روی آن می‌سازد. -t نوع فایل سیستم را مشخص نموده، -v خروجی مشروح و مفصلی فراهم آورده و -c بلوکهای مشکل‌دار را چک می‌کند.	mkfs mkfs -t msdos -c -v /dos-drive
فایل داده شده را صفحه‌بندی می‌کند، بنابراین می‌توان خط به خط، با کلید Enter، یا صفحه به صفحه با کلید Space، آنرا خواند. از کلید b برای به عقب برگشتن و از کلید q نیز برای خروج استفاده می‌شود.	more more /home/html/index.htm

پارتیشن msdos موجود روی دیسک سخت را (hd5) در شاخه /dos نصب می‌کند. (mount) CD-ROM را زیر شاخه /cd نصب می‌کند. فلاپی درایو را با سیستم فایل msdos، در شاخه /mnt نصب می‌نماید. کلیه فایل-سیستم‌های واقع در فایل /etc/fstab را نصب می‌کند.	mount mount -t msdos /dev/hda5 /dos mount -t iso9660/dev/sr0 /cd mount -t msdos /dev/fd0 /mnt mount -a /etc/fstab
فایلهایی تعیین شده را به شاخه دیگری منتقل می‌کند.	mv mv ./home/file ./dso/file
این دستور، اولویت یک پردازش را قبل از شروع آن، تنظیم می‌کند. شماره بالاتر، اولویت پایین‌تر را نشان می‌دهد. همه پردازش‌ها از 10 شروع می‌شوند.	nice nice -5 sort one.a > two.b
امکان ادامه اجرای یک پردازش را، بعد از خروج شما از سیستم، می‌دهد.	nohup Check page 369
برنامه رمز عبور را شروع می‌کند، بنابراین کاربر می‌تواند رمز عبور خود را تغییر دهد.	passwd passwd
فهرست کلیه پردازش‌های در حال اجرا، به همراه شماره پردازش و وضعیت آن، را برمی‌گرداند. این دستور، تمامی پردازش‌های کاربری به نام dsoneil را در خروجی نشان می‌دهد.	ps ps ps -ef grep dsoneil
فهرستی از پردازش‌های در حال اجرای سیستم را، در یک ساختار درختی، برمی‌گرداند.	pstree pstree -p
شاخه کاری فعلی را در خروجی نشان می‌دهد.	pwd pwd
فهرستی از سهمیه کاربر هم برای ada (/home/ada/a#/username) و هم برای ameila (/var/spool/mail/username) برمی‌گرداند، که نشان‌دهنده تعداد بلوکهای استفاده شده و سهمیه کاربر می‌باشد.	quota quota
اولویت اجرای پردازش 12345 را تنظیم می‌کند. (5 سطح پایین‌تر از اولویت فعلی)	renice renice- 5 12345
این دستور، فایل داده‌شده را پاک خواهد کرد. عملکرد این دستور مشابه دستور فوق می‌باشد، با این تفاوت که قبل از انجام عملیات حذف، اعلانی جهت تأیید ادامه عملیات می‌دهد. این دستور، شاخه تعیین شده را به همراه فایل‌های داخل آن، پاک می‌کند.	rm rm file.a rm -i file.a rm -r /home/dso
این دستور، شاخه خالی pascal را حذف خواهد نمود. اگر شاخه خالی نباشد، با پیغام خطایی مواجه خواهید شد. شاخه pascal به همراه تمامی فایل‌های داخل آن، با این دستور، پاک می‌شوند.	rmdir rmdir pascal rmdir -r pascal

<p>این دستور، یک فایل RPM را باز می‌کند و ابتدایی‌ترین روش نصب می‌باشد. این دستور بسته به روزشده RPM قبلی را نصب می‌کند. گزینه <code>-force</code>، بسته را مجبور به نصب مجدد می‌کند. این دستور، بسته RPM را حذف خواهد نمود. این دستور از گزینه "بدون وابستگی" استفاده می‌کند. این دستور، در صفحه نمایش، لیستی از کلیه بسته‌های نصب شده را برمی‌گرداند. (q مخفف query است) این دستور، کلیه بسته‌هایی را که در نام فایل آنها <code>gtk</code> وجود دارد، در خروجی نشان می‌دهد. این دستور- در مورد بسته‌ای که قرار است نصب شود- اطلاعاتی می‌دهد. اگر بسته‌ای در حین فرایند نصب دیگر بسته‌ها و برنامه‌ها خراب شده باشد، با این دستور، می‌توانید آنرا بازسازی نمایید.</p>	<p>rpm rpm -i file.2.0-i386.rpm rpm -U file.2.0-i386.rpm rpm -i -force file.rpm rpm -e file.2.0-i386.rpm rpm -i -nodeps file.rpm rpm -qa rpm -qa grep gtk rpm -qi file.2.0-i386.rpm rpm --rebuild file.2.0.rpm</p>
<p>این دستور، امکان دسترسی به امتیازات کاربران بالاتر را می‌دهد. برای خروج و برگشتن به حالت اولیه، باید تایپ کنید: <code>exit</code></p>	<p>su su username</p>
<p>این دستور به کلیه کاربرانی که در حال حاضر در سیستم هستند، اعلان می‌کند که سیستم در ساعت 10 قبل از ظهر خاموش خواهد شد. این دستور سیستم را در ساعت 8 بعد از ظهر، دوباره راه‌اندازی می‌کند. این دستور، سیستم را پس از 10 دقیقه، با پیغام "روز خوبی داشته باشی" خاموش می‌کند. گزینه <code>-f</code> باعث می‌شود که لینوکس عمل راه‌اندازی مجدد را با سرعت بیشتری انجام دهد.</p>	<p>shutdown shutdown -t 10.00 shutdown -r -t 20.00 shutdown -t +10 good day shutdown -f</p>
<p>شاخه <code>/home</code> را در شاخه <code>/user/dso</code> کپی می‌کند. یک آرشیو <code>tar</code> از کلیه اطلاعات شاخه <code>/dso</code> ایجاد خواهد کرد. آرشیو <code>tar</code> را باز (استخراج) خواهد نمود. این دستور به شما این امکان را می‌دهد که چک کنید آیا آرشیو <code>tar</code> با یک دایرکتوری شروع شود یا خیر؟ فایلها را از حالت فشرده خارج نموده، استخراج می‌کند. عملکرد این دستور، عکس <code>gzip</code> می‌باشد.</p>	<p>tar tar -cf /user/dso /home tar cvf /backup.tar /dso tar -xvf file.a.tar tar -tvf file.a.tar more tar -zxvf file.a.tgz</p>
<p>این برنامه، اطلاعات زیادی از آنچه که در سیستم شما می‌گذرد، نشان می‌دهد. برای خروج کافی است <code>q</code> را تایپ کنید.</p>	<p>top M for memory usage information P for CPU information</p>
<p>یک فایل خالی با نام <code>file.a</code> در شاخه جاری ایجاد می‌کند.</p>	<p>touch touch file.a</p>

کرنل لینوکس مورد استفاده روی سیستم شما را در خروجی نشان خواهد داد.	uname	uname -a
لیست تمام کاربرانی را که در حال حاضر- به سیستم یونیکس وارد شده‌اند- برمی‌گرداند. اطلاعاتی همچون نام کاربری، زمان ورود به سیستم، زمان بیکاری و عملیات جاری را نیز در خروجی، نمایش می‌دهد.	w	w
این دستور، تمام شاخه‌های مسیر جاری را جستجو کرده و تمام فایل‌های با نام filename را برمی‌گرداند.	which	which -a filename
نام کلیه کاربرانی را- که در حال حاضر در سیستم هستند- شماره درگاه (port) و همچنین زمان ورود آنها به سیستم را برمی‌گرداند.	who	who
به کاربران، نام کاربری خودشان را اعلان می‌کند.	whoami	whoami